

Voorjaar 2019 in de kijker

- **Vegetatieve vermeerdering**, donderdag 24 januari, 20 uur
- **Grote vogeltelzondag**, zondag 27 januari, 10 – 16 uur
- **Dreiging van de Aziatische hoornaar**, zondag 10 februari, 9 – 12 uur
- **Engelse tuingeschiedenis op een draffje**, woensdag 13 maart, 20 uur
- **Van theetuin tot kruideninfuus**, donderdagen 14, 21 en 28 maart en 4 april, 19.30 – 22 uur
- **Natuurlijke verzorgingsproducten**, dinsdag 26 maart, 19 – 22 uur
- **Enten van fruitbomen**, zaterdag 30 maart, 14 – 17 uur
- **2de handsmarkt bijenmateriaal**, zondag 31 maart, 9.30 – 12 uur
- **Kunstexpo Groep Signaal**, zaterdag 27 april en zondagen 28 april, 5 mei en 12 mei, 14 – 18 uur
- **Schilderijenexpo Sint-Janskunstvrienden**, zondagen 28 april, 14 – 18 uur, 5 mei, 10 – 18 uur en 12 mei, 14 – 18 uur
- **Plantenruilbeurs**, zondag 5 mei, 10 – 18 uur
- **Chelsea Flower Show, Londen**, vrijdag 24 mei
- **Beeldig Hof ter Saksen**, zondag 26 mei – zondag 22 september, dagelijks van 10 – 18 uur
- **Wilde kruidenwandeling**, zaterdag 1 juni, 13.30 – 16.30 uur
- **Anders spelen? Natuurlijk!**, woensdag 5 juni, 13.30 – 16 uur
- **Midzomer in Hof ter Saksen: bomen over bomen**, zaterdag 22 juni, vanaf 19 uur
- **Muzikale picknick en lettervanger**, vrijdag 5 juli, 12 – 16 uur
- **Montmartre X**, zondagen 7 juli, 4 augustus en 1 september,
- **Pruimen proeven**, zondag 18 augustus, 14 – 17 uur
- **Daguitstap naar Nederland**, zaterdag 31 augustus
- **Natuurochten**, zondagen 13 januari, 10 februari, 10 maart, 14 april, 12 mei, 9 juni en 15 september
- **Brief van Simon**
Tuincafetaria open vanaf 3 maart 2019, zon- en feestdagen en woensdag (ism De Bron en De Stroom), 14 – 18 uur

CURSUSSEN EN VOORDRACHTEN

Vegetatieve vermeerdering: leren van de natuur

Donderdag 24 januari 2019, 20 uur

Het hoeft niet altijd zaaien te zijn. Meer zelfs: voor vele tuingewassen komt zaaien er nauwelijks aan te pas. Het hoeft niet altijd stekken of enten te zijn, maar dat zijn wel de vaakst gebruikte vegetatieve vermeerderingstechnieken. Maar er zijn natuurlijk ook bollen en knollen, uitlopers, wortelstokken en wortelscheuten. En wie weet wat marcotteren is en hoe belangrijk micropropagatie is voor de moderne land- en tuinbouw? Oculeren heeft de Europese druiventeelt ruim honderd jaar geleden van de ondergang gered. Tegelijk kon de iepenziekte zich zo snel verspreiden omdat de meeste iepen allemaal identieke “tweelingen” waren. Kon de schimmel eentje de baas, dan allemaal en *Ophiostoma* raasde als een sneltrein over heel Europa.

Soms is de natuur ons te sterk met zijn vegetatieve technologie. Denk maar aan distels, bramen, brandnetels, valse acacia's, witte abeel,... Vegetatieve vermeerdering is niet altijd rozengeur en maneschijn voor ons mensen, maar voor de planten die ze ontwikkelden vaak wel.

Het begon in een ver verleden allemaal met kijken wat de natuur in petto heeft en daarop voortbouwen, experimenteren, reageren en af en toe wat geluk hebben. Eeuwenlang hebben gestreepte en gevlamde tulpen de rijken van Europa in de ban gehouden en alleen vegetatieve vermeerdering kon hun exact patroon behouden en dan nog... We bekijken de voor- en nadelen van vegetatieve vermeerdering en hoe *in vitro*-cultuur het aardappelras 'Edward VII' van de totale ondergang redde. Diezelfde techniek heeft er ook voor gezorgd dat een hele pot *Cymbidium* nu minder kost dan een bloeiende tak van die orchidee op water veertig jaar geleden.

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw*
- *Lesgever: Dirk De Roose*

- *Plaats: hoevegebouw Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren of inrit naast Zandstraat 167, 9120 Beveren*
- *Deelname: 5 euro*

Waswafeldag voor en door imkers

Zaterdag 26 januari 2019, 9 – 16 uur

Waswafel is een dun plaatje bijenwas dat in de kaders van de bijenkast vastgemaakt wordt en waarop de honingbijen hun wasraat uitbouwen. De imkers werden in 2016 in de bijenhandel geconfronteerd met enkele loten waswafel die gemengd waren met vreemde bestanddelen. De gevolgen voor de bijenvolken waren zeer negatief op vlak van broedaanzet en bijgevolg negatief voor de overlevingskansen. De WIB geeft daarom aan de imkers de kans om hun eigen zuivere bijenwas om te smelten tot waswafel voor eigen gebruik. Deze activiteit is ook te bezichtigen voor geïnteresseerden.

- *Organisatie: Wase Imkersbond (WIB) i.s.m. NEC Hof ter Saksen*
- *Info: guido.vandeputte@telenet.be*
- *Plaats: bioklas oranjerie Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren*
- *Gratis inkom*

Dreiging van de Aziatische hoornaar

Zondag 10 februari 2019, 9 – 12 uur

In 2017 zijn voor het eerst nesten van Aziatische hoornaars gevonden in Vlaanderen. Dat betekent dat de invasieve exoot, die bijenkasten plundert, hier niet snel meer zal verdwijnen.

Uit de top van een kale linde op een boerenerf in het West-Vlaamse Westouter, deelgemeente van Heuvelland, heeft de brandweer een nest verwijderd van de Aziatische hoornaar. Er werd al een kleiner nest opgeruimd uit een schuurtje in het nabijgelegen Poperinge. “We zaten erop te wachten”, zegt Dries Laget, een medewerker van de Universiteit Gent die de nesten zal onderzoeken. “Nu is het zeker: de soort heeft zich hier gevestigd.” De Aziatische hoornaar is een grote wespesoort die niet in Europa voorkwam tot ze in 2004 in Frankrijk opdook, vermoedelijk als verstekeling in een lading Chinees aardewerk. In tussentijd hebben de dieren zich verspreid doorheen Frankrijk. Ze doken al op in Italië en het Verenigd Koninkrijk. Enkele jaren geleden werd het eerste

nest in Wallonië gevonden.

Het eerste Vlaamse nest werd gemeld door Dirk Desmadryl, hoofdredacteur van het maandblad van de Vlaamse Imkersbond en eigenaar van het schuurtje waar het nest zich bevond. Desmadryls bijen leden al twee weken onder aanvallen van Aziatische hoornaars, die de kasten binnendringen en bijen doden. Als hij niet al over het dier had geschreven, had hij het naar eigen zeggen niet meteen herkend.

Zowel de Europese als de Aziatische hoornaar dringt bijenkasten binnen, maar aangezien de Europese honingbijen samen met de inheemse hoornaar geëvolueerd zijn, hebben ze geleerd hem als een vijand te herkennen en zich ertegen te verweren. Dat doen ze door de indringer te omsingelen en zo hard te zoemen dat hij sterft van oververhitting. Het zal nog vele generaties duren eer ze dat ook met de Aziatische zullen doen.

In Vlaanderen waren eerder dit jaar al verschillende Aziatische hoornaars gesignaleerd. Geïnspireerd door onheilspellende berichten werden ook al verschillende inheemse hoornaars ondeskundig doodgemaakt. De nesten die in West-Vlaanderen gevonden zijn, hingen er al langer, maar vielen nu pas op omdat de bomen hun bladeren verliezen. Ze waren al bijna uitgestorven, zoals hoornaarsnesten dat elke winter doen – in tegenstelling tot bijenvolken, die samen overwinteren. Uit het nest in Westouter zijn zeker al tientallen koninginnen uitgevlogen, die nu op een beschutte plaats overwinteren. Daarvan zal vermoedelijk een vijftal de winter overleven om in het voorjaar een nieuw nest te beginnen. Intussen zijn er ook al nesten in Belsele en Sint-Niklaas gevonden. We kunnen er ondertussen zeker van zijn dat ze zich over gans Vlaanderen verspreiden. Tim Adriaens, expert invasieve exoten bij het Instituut voor Natuur en Bosonderzoek (Inbo), betwijfelt of de invasie nog veel vertraagd kan worden. “In Frankrijk zien we dat je al 95 procent van de nesten moet verwijderen, wil je de opmars met 40 procent vertragen. Een immense inspanning. **Ze staan op de Europese zwarte lijst, dus we moeten ze bestrijden, maar binnen tien jaar zullen we waarschijnlijk aan populatiebeheer doen, zoals nu al met bijvoorbeeld de Canadese gans gebeurt.**”

Om bijenvolken te beschermen, worden in Frankrijk metalen rasters geplaatst, waardoor de kasten onbereikbaar worden voor

de hoornaars, maar niet voor de bijen. Een deel van de bijen zal dan nog altijd in de vlucht worden gevangen, maar de stress binnen de kast neemt af, waardoor het volk een betere kans heeft om te overwinteren.

De invasie baart zorgen, omdat de bijen al worden bedreigd door pesticidengebruik en door de varroamijt, ook uit Azië afkomstig. De Aziatische hoornaar doodt ook wilde insecten en spinnen, maar de honingbij heeft het nadeel dat ze in handige grote kasten geserveerd wordt en dat de dieren generatie na generatie geselecteerd zijn op eigenschappen die ze handelbaar maken voor imkers. Een oplossing kan zijn honingbijen opnieuw te kruisen met agressievere bijensoorten, zoals geprobeerd wordt in de strijd tegen de varroamijt. Chinese honingbijen (*Apis cerana*) zijn ook weerbaarder tegen de Aziatische hoornaar dan Europese (*Apis mellifera*), maar daar mag de oplossing niet gezocht worden, zegt Tim Adriaens. De introductie van exotische bijen zou ook onvoorspelbare ecologische gevolgen hebben.

- *Organisatie: Wase Imkersbond i.s.m. NEC Hof ter Saksen*
- *Lesgever: Karel Schoonvaere, Honeybee Valley - UGent*
- *Info: guido.vandeputte@telenet.be*
- *Plaats: oranjerie Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren*
- *Gratis deelname*

Engelse tuingeschiedenis op een draffe

Woensdag 13 maart 2019, 20 uur

De Engelse tuinkunst heeft al heel wat wendingen genomen.

Waren de Engelsen in het begin eerder volgers van wat er op het continent gebeurde, vanaf de achttiende eeuw namen ze het

voortouw. De trend die toen ontstond om natuurlijke

landschappen aan te leggen, lag aan de grondslag van de

Romantiek. Namen als Willam Kent, Lancelot 'Capability' Brown en

Humphrey Repton klinken als klokken. En landschappen als

Rousham, Stowe, Blenheim en Woburn Abbey ook, om het

Stourhead van een paar generaties Hoare niet te vergeten.

In de eerste helft van de 19de eeuw werd het in Albion weer wat

braver en kleinburgerlijker. Bijna uit het niets verscheen in 1870

The Wild Garden van William Robinson en onder zijn impuls kreeg

de tuin terug een natuurlijker uitzicht, weliswaar niet vergelijkbaar met wat we nu een wilde tuin zouden noemen. Hij ging samenwerken met Gertude Jekyll, een pittige dame, die hem zelfs nog zou overtreffen, zeker nadat ze ging samenwerken met sir Edwin Luytens. Parallel gingen vanaf het begin van de 19de eeuw (steen)rijke Engelsen grote collectietuinen aanleggen en daarvoor zonden ze *plant hunters* uit naar alle hoeken van de wereld. Tijdens de industriële revolutie volgden allerlei ontwikkelingen elkaar snel op, die mee bepaalden hoe onze moderne tuinen er uitzien. De spreker doorloopt op een drafje de geschiedenis van de Engelse tuinkunst en hoe die onze huidige tuinen en landschappen beïnvloedde. Hij geeft meteen een aantal tips om zelf eens een reisje te plannen en je onder te dompelen in al dat tuingenot.

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw*
- *Lesgever: Dirk De Roose*
- *Plaats: hoevegebouw Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren of inrit naast Zandstraat 167, 9120 Beveren*
- *Deelname: 5 euro*

Van theetuin tot kruideninfuus

Donderdagen 14 maart, 21 maart, 28 maart en 4 april 2019, 19.30 – 22 uur

Kruideninfusen zijn meer dan het drankje dat je grootmoeder maakte toen je ziek was. We dompelen je vier avonden onder in de wondere wereld van de kruiden en kruideninfusen. Welke planten kan je gebruiken en hoe droog je ze best? Hoe maak je je eigen kruidentuintje en welke kruiden kan je gewoon wildplukken? We zetten samen elke les verschillende kruideninfusen. Zo kan je in de praktijk zien en proeven hoe je de perfecte kruideninfuus zet. Welke eenvoudige kruiden of kruidenmengsels kan je gebruiken om enkele veel voorkomende kwalen te ondersteunen?

Ingrediënten inbegrepen in de cursusprijs.

- *Organisatie: Vormingplus Waas-en-Dender, Hortus ter Saksen vzw en gemeente Beveren dienst natuurontwikkeling*
- *Begeleiding: Evy Thuysbaert, voedings- en gezondheidsconsulente*
- *Plaats: hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren parking ter hoogte van Zandstraat 167, 9120 Haasdonk*
- *Inschrijven bij Vormingplus Waas-en-Dender, T 03 775 44 84 of*

www.vormingpluswd.be, uiterlijk 10 dagen voor de activiteit

- *Deelname: 49 euro, met korting: 27 euro*
- *Betaling zo snel mogelijk na inschrijving op BE33 8916 7404 6946 , code 195867*

Natuurlijke verzorgingsproducten

Dinsdag 26 maart 2019, 19 – 22 uur

Zelfgemaakte cosmetica bieden een heleboel voordelen: ze zijn zuiver, bevatten veel voedingsstoffen, zijn ongeraffineerd en bevatten geen conserveringsmiddelen en toevoegingen. Bovendien is het kinderspel om je eigen verzorgingsproducten te maken. Jouw zelfgemaakte bodylotion en bijhorende dagcrème krijg je mee naar huis.

- *Organisatie: Vormingplus Waas-en-Dender, cultuurbeleid en dienst natuurontwikkeling gemeente Beveren*
- *Begeleiding: Evy Thuysbaert, voedings- en gezondheidsconsulente*
- *Plaats: hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren, parking ter hoogte van Zandstraat 167, 9120 Haasdonk*
- *Inschrijving bij Vormingplus Waas-en-Dender, T 03 775 44 84 of www.vormingpluswd.be, uiterlijk 10 dagen voor de activiteit*
- *Deelname: 11 euro, met korting: 5,5 euro. Je betaalt ter plaatse 8 euro aan de lesgeefster voor de ingrediënten.*
- *Betaling zo snel mogelijk na inschrijving op BE33 8916 7404 6946 , code 195665*

Ent een fruitboom en maak je eigen boompje

Zaterdag 30 maart 2019, 14 - 17 uur

We gaan aan de slag om fruitbomen te leren enten op een onderstam. Zo kan je een nieuw boompje maken, of op een bestaande boom andere soorten inenten. In deze workshop leer je veel over het hoe en waarom van enten, zowel in theorie als in praktijk. Je gaat naar huis met een eigen appelboom- en/of perenboom. Er is ook mogelijkheid om meerdere onderstammen met enten aan te kopen.

- *Organisatie: VELT-Waasland, Nationale Boomgaardenstichting en Hortus ter Saksen vzw*
- *Lesgever: Ivan Maertens*
- *Plaats: hoevegebouw Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren of inrit naast Zandstraat 167, 9120 Beveren*

- *Inschrijven noodzakelijk via VELT-Waasland, marc.temmermans@telenet.be, T 03 776 86 89 of M 0473 57 55 32*
- *Deelname: 5 euro voor leden van VELT, NBS en werkende leden Hortus ter Saksen vzw, 7 euro voor niet-leden, incl. je zelf geënt fruitboompje. Max. 30 inschrijvingen.*

Wilde kruidenwandeling

Zaterdag 1 juni 2019, 13.30 – 16.30 uur

Wist je dat er in onze directe omgeving enorm veel planten groeien die je voor je eigen gezondheid kan gebruiken? Je hoeft niet veel geld te betalen of ver te reizen om die ‘wonderkruiden’ te vinden. Wat je nodig hebt, groeit vaak vlakbij. Samen met Eveline ga je op ontdekking in Hof ter Saksen en leer je waar je welke kruiden kan vinden en hoe je ze kan herkennen. **Breng eventueel een notitieboekje mee.**

- *Organisatie: Vormingplus Waas-en-Dender en dienst natuurontwikkeling gemeente Beveren*
- *Begeleiding: Eveline Temmerman, herboriste en kruidenwerkster*
- *Plaats: binnenkoer hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren, parking ter hoogte van Zandstraat 167, 9120 Haasdonk*
- *Inschrijven bij Vormingplus Waas-en-Dender, T 03 775 44 84 of www.vormingpluswd.be, uiterlijk 10 dagen voor de activiteit*
- *Deelname: 11 euro, met korting: 5,50 euro*
- *Betaling zo snel mogelijk na inschrijving op BE33 8916 7404 6946, code 195903.0*

Anders spelen? Natuurlijk!

Woensdag 5 juni 2019, 13.30 – 16 uur

Kinderen verzuipen in de plastic rommel en dat terwijl er buiten zoveel mogelijkheden zijn om écht te spelen. In de natuur gaan kinderen op verkenning, vinden ze rust, verleggen ze hun grenzen en ontdekken ze hun eigen kunnen. Bij deze activiteit ga je samen met je kind op ontdekking. Je doet ideeën op om samen de natuur actief te beleven. Er is ruimte voor vragen die bij jou of jouw kind opborrelen rond leuk en veilig buiten spelen. Op het einde is er een groepsgesprek en een korte uitwisseling. Inschrijven doe je per duo (groot)ouder/kind.

- *Organisatie: Vormingplus Waas-en-Dender, Huis van het kind en dienst natuurontwikkeling gemeente Beveren*
- *Begeleiding: Veerle Derave, educatief medewerker VCOK*

- *Plaats: binnenkoer hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren, parking ter hoogte van Zandstraat 167, 9120 Haasdonk*
- *Inschrijven bij Vormingplus Waas-en-Dender, T 03 775 44 84 of www.vormingpluswd.be, uiterlijk 10 dagen voor de activiteit*
- *Deelname: 5 euro, met korting: 2,50 euro*
- *Betaling zo snel mogelijk na inschrijving op BE33 8916 7404 6946 , code 195896*

IN EN OM HOF TER SAKSEN

Grote vogeltelzondag

Zondag 27 januari 2019 , 10 - 16 uur

Natuurpunt-WAASLAND en NEC Hof ter Saksen nodigen alle natuurvrienden uit om in Hof ter Saksen kennis te maken met de overwinterende vogels. Je krijgt de kans om met telescoop en verrekijker de vogels te observeren. Natuurgidsen staan ter beschikking om deskundige uitleg te geven rond het uitbundige vogelleven aan de voederplaats. Net zoals bij vorige edities verwachten wij veel soorten op en in de omgeving van de voederplaats : grote bonte specht, groene specht, roodborst, boomklever, boomkruiper, winterkoning, koolmees, pimpelmees, kuifmees, houtduif, waterhoen, merel, zwart mees, zwarte kraai, vink, groenling, kauw, gaai, ekster en olijke eekhoorns met hun acrobatische kunstjes.

Je vindt er eveneens een tuinvogelinfostand, koffie en chocomelk. Klein en groot zijn welkom en kunnen kennis opdoen om van hun eigen tuin een vogelparadijs te maken. Afspraak aan de oranjerie tussen 10 en 16 uur.

- *Organisatie: Natuurpunt-WAASLAND en dienst natuurontwikkeling gemeente Beveren*
- *Vogels kijken met natuurgidsen van Natuurpunt-WAASLAND*
- *Info: Jerome De Bock, T 03 775 97 47 of jeromedebock@skynet.be*
- *Plaats: oranjerie en park Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren, parking ter hoogte van Zandstraat 167, 9120 Haasdonk*
- *Gratis deelname*

2de hands markt bijenmateriaal

Zondag 31 maart 2019, 9.30 – 12 uur

Voor alle imkers of ex-imkers die nog imkermateriaal ter beschikking hebben dat nog in redelijke tot goede staat is, wordt het binnenplein Hof ter Saksen the place to be. Je kan vandaag beginnende imkers een plezier doen met jouw materiaal op overschot. Imkers met bijen op overschot kunnen deze eveneens aan de man of vrouw brengen. Graag een seintje op voorhand.

- *Organisatie: Wase Imkersbond i.s.m. NEC Hof ter Saksen*
- *Info: smetgeert@gmail.com*
- *Standhouders schrijven in bij smetgeert@gmail.com*
- *Plaats: hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren*
- *Gratis voor standhouders en bezoekers.*

Plantenruilbeurs

Zondag 5 mei 2019, 10 - 18 uur

Op deze beurs worden plantenliefhebbers in de gelegenheid gesteld hun planten te verkopen of te ruilen. Zowel 1-jarigen, vaste planten, struiken, bomen, water- als kamerplanten komen in aanmerking. **Standhouders bekommen een gratis standplaats en nemen deel voor een halve of een hele dag. In ruil hiervoor wordt een assortiment van 10 deftige planten afgestaan voor een gezamenlijke ruilstand waar je ook de planten van arboretum Hof ter Saksen vindt.** Informatieve stands waar planten duidelijk van een naamkaartje zijn voorzien of waar vlot advies kan ingewonnen worden, kunnen meedingen voor een prijs van de gemeente Beveren.

- *Organisatie: NEC Hof ter Saksen, gemeente Beveren*
- *Info: T 03 750 18 66 of christa.maes@beveren.be*
- *Standhouders schrijven in voor 10 april 2019*
- *Plaats: park Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren*
- *Gratis voor standhouders en bezoekers.*

Midzomeravond: Bomen over bomen

Zaterdag 22 juni 2019, 19 – 23 uur, om 19.30 uur: Zus en zo

Bomen zijn bakens. Ze hebben het langste leven van alle levende wezens op aarde. Het zijn de eeuwige, trouwe, geduldige, meest genereuze vrienden van de mens. Ze geven ons zuivere lucht om te ademen, brandstof om te verwarmen, vruchten om te eten, hout om stevige meubels of wonderbaarlijke instrumenten te maken, inspiratie voor mooie schilderijen of gedichten, plekken voor ontmoeting, rust en bijzondere avonturen. Een wereld zonder bomen is ondenkbaar, onmogelijk! En toch zijn we de voeling met deze prachtige wezens vaak kwijt...Welke geheimenissen zouden we te weten komen als we ons oor bij hen te luisteren zouden leggen?

Veva Gerard vertelt diepgewortelde verhalen met ritselende kruinen en naar bos geurende weetjes. Nele Gerard en Pieter Lenaerts brengen bos en bomen tot leven op hun diatonisch accordeon en contrabas.

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw en Natuurpunt-Waasland*
- *Optreden Zus en zo om 19.30 uur*
- *Plaats: oranjerie Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren*
- *Gratis aangeboden aan al wie van de natuur houdt*

Muzikale picknick en lettervanger

Vrijdag 5 juli 2019, picknick van 12 – 14 uur, lettervanger om 14 uur

De eerste vrijdag van de zomervakantie spreiden we onze picknickdekentjes in het park. Kom mee smullen van het lunchpakket dat vrijwilligers van Oxfam Wereldwinkel Beveren voor jou klaarmaken. Na de maaltijd is er mogelijkheid om de openluchttentoonstelling te bezoeken met gids.

Kinderen (5+) vergezeld van ouders, grootouders, tantes of ooms kunnen zich na de picknick achter *De Lettervanger* scharen voor een interactieve poëziewandeling. Iedereen die meegaat op letterjacht krijgt een schatkaart. Ze vormt de sleutel bij het 'observeren'. We ontsluiëren de geheimen van

de kunstwerken, ontdekken onbekende hoekjes in het park en leren nieuwe verzen en gedichten kennen.

- *Organisatie: CC ter Vesten ism Oxfam Beveren*
- *Info: T 03 750 10 00 of www.tervesten.be*
- *Reserveren verplicht vanaf 27 mei 2019 via tickets.tervesten@beveren.be*
- *Picknickpakket 8 euro, lettervanger gratis*

Pruimen proeven

Zondag 18 augustus 2019, 14 – 17 uur

Kom langs in de hoogstamboomgaard van Hof ter Saksen en maak kennis met de pruimenrassen ‘Queen Victoria’, ‘Reine Claude Verte’, ‘Ste Catharine’, ‘Myrobalanen’, ‘Mirabelle de Nancy’, ‘Belle de Louvain’,...

Je kan pruimen proeven en een of meerdere kilo’s pruimen kopen. Je vindt ze in de stand van de Nationale Boomgaardenstichting die uit Limburg zijn afgezakt voor de 2-jaarlijkse pruimenzondag.

- *Organisatie: Nationale Boomgaardenstichting vzw ism NEC Hof ter Saksen, gemeente Beveren*
- *Info: T 03 750 18 66 of christa.maes@beveren.be*
- *Plaats: boomgaard Hof ter Saksen, Bosstraat tegenover nr. 1, 9120 Beveren. Parking in de boomgaard of in de Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren*
- *Gratis*

TENTOONSTELLINGEN

Kunstexpo Groep Signaal

Zaterdag 27 april, 14 – 18 uur

zondagen 28 april, 5 mei en 12 mei 2019, 14 – 18 uur

Sinds 30 jaar is Groep Signaal uit Kruikeke een kunstvereniging die zich tot doel stelt kunst dichterbij de mens te brengen. Dit gebeurt door de organisatie van de jaarlijkse groepstentoonstelling en geleide bezoeken aan musea en ateliers van toonaangevende kunstenaars. De vereniging is pleuralistisch en staat open voor elke vorm van kunst. Zowel de kunstenaar als de liefhebber zijn van harte welkom.

De expo in Hof ter Saksen bestaat uit schilderijen, tekeningen, mixed media, foto's, keramiek en beeldhouwwerk. De kunstenaar maakt tastbaar wat er in hem/haar leeft aan gevoelens, gedachten, indrukken, wensen, verlangens,...

Niet zelden is de natuur het uitgangspunt. Zo wordt de kunstbeleving zelfs tastbaar in woorden, een tekst op een grafsteen verscholen tussen gras en mos.

De natuur wordt opgetild naar een hogere dimensie. Aan de bezoeker dit verder te ontdekken.

- *Organisatie: Groep Signaal Kruibeke*
- *Info: Jan Melis, Boerenstraat 51, 9150 Kruibeke, M 0496 30 37 02 of vanhaegenberghpaul@gmail.com*
- *Plaats: kasteel Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren*
- *Gratis*

Schilderijenexpo in hoeve en binnenkoer Hof ter Saksen

Zondagen 28 april, 14 – 18 uur, zondag 5 mei 10 – 18 uur en zondag 12 mei 2019, 14 – 18 uur

Deze expo is een organisatie van de Sint-Janskunstvrienden, een groep met voornamelijk Beverse amateurkunstenaars. Vooral landschappen, bloemenstillevens of alles wat met het domein Hof ter Saksen te maken heeft, zal te zien zijn. De meeste werken zijn in olie-, water- of acrylverf gemaakt. Hilaire en Bea Schelfhout en Wilfried Janssens zijn enkele namen van deelnemende kunstenaars.

- *Organisatie: Sint-Janskunstvrienden i.s.m. NEC Hof ter Saksen*
- *Info: stefan.janssens8@icloud.com*
- *Plaats: hoeve Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren*
- *Gratis*

Beeldig Hof ter Saksen – 15de openluchtbiënnale voor beeldende kunst

Zondagen 26 mei – zondag 22 september 2019,
dagelijks van 10 – 20 uur

Journalist, publicist en stichter van het kunsttijdschrift 'H ART' Marc Ruyters selecteerde als curator zes kunstenaars om aan deze editie deel te nemen: Nicolas Baeyens, Vaast Colson, Anton Cotteleer, Athar Jaber, Nadia Naveau en Bart Van Dijck. Ontdek mee hoe ze hun kunstwerken hebben vorm gegeven.

- *Organisatie: CC ter Vesten ism NEC Hof ter Saksen en technische diensten gemeente Beveren*
- *Info: christl.van.den.broucke@beveren.be of T 03 750 10 03*
- *Plaats: park Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren*
- *Gratis*

Montmartre X

Zondagen 7 juli, 4 augustus en 1 september 2019, 13 - 18 uur

Kunstenaars van allerlei pluimage, schilders, tekenaars, beeldhouwers, grafici en fotografen die zin hebben om hun werk naar het grote publiek te brengen, zien we graag tegemoet op Montmartre X. Kunst Montmartre vzw organiseert in samenwerking met de gemeente Beveren voor de 10de keer Montmartre in Hof ter Saksen. Zoals voorgaande jaren zal Montmartre een evenement worden voor alle leeftijden, hoewel, dit jaar net iets anders omwille van het jubileum. Ambiance tijdens de drie edities wordt verzekerd door talentvolle individuele musici, muziekgroepen en gratis kindergrime. Omwille van de mix van een openluchtexpo met muziek worden deze dagen gegarandeerd gezellige familiedagen.

Speciale aandacht willen we geven aan alle jongens en meisjes tussen de leeftijd van 6 en 12 jaar. Zij kunnen meedoen aan de **jeugd kunstwedstrijd**, welke 3 categorieën telt: 2D, 3D en animatie. Waag jullie kans en doe mee, breng je werk binnen op woensdag 26 juni 2019, tussen 13.30 en 17.30 uur in het kasteel Hof ter Saksen. Het volledig reglement van de wedstrijd kan je bekijken op de website van Kunst Montmartre.

- *Organisatie: Kunst Montmartre vzw i.s.m. gemeente Beveren*

- *Info: Lut De Baere, voorzitter Kunst Montmartre vzw, ludeba@skynet.be of M 0476 97 05 89*
- *Plaats: park Hof ter Saksen, Hof ter Saksendreef, 9120 Beveren*
- *Inschrijven als standhouder via www.kunstmontmartre.be of Lut De Baere, Alice Nahonlaan 7, 9120 Melsele of ludeba@skynet.be of M 0476 97 05 89*
- *Standhouders betalen voor een standplaats van 5 m bij 5 m, 5 euro en voorzien zelf tent, parasol, zeil of andere attributen om werken ten toon te stellen. Voor de bruikleen van een tafel en 4 stoelen wordt 5 euro borg aangerekend*
- *Gratis voor bezoekers*

TUINENREIZEN en DAGUITSTAPPEN

Chelsea Flower Show

Vrijdag 24 mei 2019, 7 – 22.30 uur

Net zoals de voorgaande jaren organiseert Hortus ter Saksen een dagtrip naar de wereldvermaarde tuin- en plantenbeurs Chelsea Flower Show op de terreinen van het Royal Hospital in het centrum van Londen.

De plaats van afspraak is het station Brussel-Zuid om 7.00 uur. We nemen de Eurostar om 7.56 uur naar London-Saint Pancras waar we rond 9 uur plaatselijke tijd aankomen. Daar nemen we de metro naar Sloane square en komen na een korte wandeling aan op de showgrounds. Het bezoek aan de show is vrij, zodat iedereen volgens eigen keuze en op eigen tempo de tentoongestelde tuinen en planten kan bezichtigen.

's Avonds keren we in groep met de metro terug naar St. Pancras, waar we rond 19.30 uur de trein naar Brussel nemen. We komen rond 22.30 uur terug aan in Brussel-Zuid.

Indien er belangstelling is kan er eventueel een kostendelend gezamenlijk vervoer vanuit Beveren naar Brussel-Zuid heen en weer georganiseerd worden. Dit is niet inbegrepen in de prijs en hangt af van het aantal deelnemers aan dit vervoer.

Deze jaarlijkse trip naar dit schitterende evenement wordt stilaan een traditie. Belangstellenden wachten liever niet te lang om in te schrijven. De tien plaatsen zijn dikwijls snel volzet.

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw*
- *Reisbegeleiding en info: François Seghers, coisseghers@gmail.com*

- *Plaats van afspraak: Station Brussel – Zuid om 7 uur.*
- *Prijs: 200 euro. Hierin is inbegrepen de treinrit met de Eurostar aan groepstarief (heen en terug), inkom van de show aan ledenprijs Royal Horticultural Society en dagticket Londense metro*
- *Inschrijven door naam, adres, e-mailadres en telefoonnummer te mailen naar coisseghers@gmail.com en overschrijving van 200 euro op BE 86 1030 5638 4350 van Hortus ter Saksen vzw met vermelding van de naam van de deelnemer en 'Chelsea' en dit voor 1 maart 2019*

Tuinen in Devon, Cornwall en Tresco

Donderdag 30 mei – woensdag 5 juni 2019

In het zuidwesten van Engeland liggen Devon en Cornwall en in het uiterste zuidwesten van Cornwall liggen de Scilly Islands, eigendom van de Duchy van Cornwall, van prins Charles dus. Daar ligt het ultieme doel van onze Hemelvaarttuinreis van 2019. We bouwen vijf dagen op om uiteindelijk in Sint-Nicolas terecht te komen. We bezoeken de Sir Eric Savill Garden in de buurt van Londen, Knighthayes, Marwood Hill Garden, RHS Rosemoor, The Garden House, The Eden Project, The Lost Gardens of Helligan, Trellisick en Tremenneheere Sculpture Garden. Tresco Abbey (vroeger de Priory of Saint Nicolas) op de Scilly Islands vormt het eind- en orgelpunt van de reis.

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. 't Soete Waasland*
- *Reisbegeleiding en info: Dirk De Roose, T 03 771 49 24 of dirk.de.roose@scarlet.be*
- *Deelname: 1000 euro pp op basis van dubbele kamer (supplement single : 200 euro), alles inbegrepen, behalve middageten en drank tijdens het avondeten.*
- **Voorschot: 200 euro pp.**
- **Restsaldo op rekening BE 86 1030 5638 4350 van Hortus ter Saksen vzw met vermelding tuinreis Cornwall en dit voor 1 april 2019.**

Dagtrip naar Nederland

Zaterdag 31 augustus 2019, 7.30 – 19 uur

Voor de derde maal op rij brengt onze dagtrip ons naar Nederland. En deze keer blijven we in de onderste regionen van het land, zodat we niet al te lang in de bus moeten doorbrengen. Onze eerste halte is het stadje Oudenbosch waar we het Arboretum Oudenbosch bezoeken. Deze botanische tuin is

ontstaan door het samenvoegen van twee voormalige kloostertuinen en wordt beheerd door een stichting waarbij een team vrijwilligers voor het -perfecte- onderhoud zorgt. De collectie bevat onder andere mooie verzamelingen paardenkastanjes (*Aesculus*), sneeuwbal- (*Viburnum*) en specerijenstruiken (*Calycanthus*). Daarnaast bezit het arboretum een mooie collectie planten en struiken uit de gematigde streken van Europa, Azië en Amerika en enkele merkwaardige eiken (o.a. *Quercus glandulifera* "Theofaan") en beuken (o.a. *Fagus sylvatica* "Oudenbosch") met speciale bladkleuren.

Onze tweede stop is de gemeente Kaatsheuvel waar we de schitterende tuin De Dijkgaard van de familie Vos bezoeken. In deze prachtige, 6200 m² grote tuin bevinden zich meerdere intieme tuinkamers op kleur, grote gazons met verrassende vaste plantenborders, een romantische rozentuin, een grote vijver en een fraaie moestuin. Sinds begin 2018 werd ook begonnen met de aanleg van een perceel met merkwaardige bomen en heesters met een natuurlijke onderbeplanting en veel grassen.

Hier wordt ons door de vrouw des huizes ook een lunch aangeboden.

Het programma in de namiddag kan er als volgt uit zien. Ofwel rijden we in de buurt naar het Nationaal Park De Loonse en Drunense Duinen. Dit is een natuurgebied van 3500 ha en is enerzijds grotendeels een afwisseling van droge zandverstuivingen en naaldbos, maar ook een uitgestrekte beekdalzone. Hierin ligt het natuurgebied De Brand met zijn afwisseling van hakhoutbossen, natte weilanden en moerasruigten. Hier kunnen we onder leiding van natuurgidsen een wandeling maken om de unieke fauna en flora van het gebied te ontdekken.

Een tweede optie in de namiddag is het bezoeken van nog enkele fraaie tuinen (onder andere De Tuynkamer) in Midden Brabant. Omdat we bij het ter perse gaan van onze programmabrochure nog niet beschikten over alle inlichtingen en prijzen zal het definitieve programma en de prijs na prospectie via een nieuwsbrief in het voorjaar bekend gemaakt worden.

We komen rond 19 uur terug in Beveren aan.

- *Organisatie: Hortus ter Saksen vzw i.s.m. Present Cars*
- *Reisbegeleiding en info: François Seghers, coisseghers@gmail.com*

- *Plaats van afspraak en vertrek bus: parking CC ter Vesten, Gravenplein, 9120 Beveren, vertrek bus om 7.30 uur.*
- *Deelname en inschrijving: vermoedelijk 55 euro pp, inclusief de bezoeken aan de tuinen en het arboretum met gidsen alsook de lunch met drank. De definitieve prijs wordt in het voorjaar via een nieuwsbrief meegedeeld waarna je kan overschrijven.*

NATUURTOCHTEN

Zondag 13 januari 2019: luswandeling Deurne - Oelegem (25,6 km, deels GR 12 en GR 565)

We starten het nieuwe wandeljaar dicht bij huis. Tussen de Provinciale domeinen Rivierenhof en Vrieselhof drapeert zich een snoer van GR- en trage wegen langs bijna verdwenen paadjes, veldwegen en kerkwegels. De tocht biedt een verrassende variatie met kasteeldomeinen, het Groot Schijn en Albertkanaal, een fort en het eeuwenoude Zevenbergenbos.

- *Afspraak : 9.30 uur parking Wijnegem Shopping Center, ter hoogte van ingang 10.*
- *Inschrijven bij Marc M 0494 12 86 81 of marc.castelyns@scarlet.be*

Zondag 10 februari 2019: luswandeling Ruisbroek – Eikevliet (21,7 km, knooppuntenwandeling)

Ruisbroek, in het land van de Stille Waters, is gekend van de overstroming in 1976. We lopen langs autovrije jaagpaden, dijkwerken en rustige polderwegen.

- *Afspraak : 9.30 uur aan de kerk van Ruisbroek , Ruisbroekdorp 17, 2870 Puurs*
- *Inschrijven bij Werner M 0494 75 84 87 of werner.stuer@scarlet.be*

Zondag 10 maart 2019: luswandeling Velm - Attenhoven - Landen - Velm (24 km)

Het is steeds aangenaam vertoeven in West-Haspengouw. Uitgestrekte landbouwgronden en fruitplantages liggen voor ons.

We pikken ook nog het kasteel van Velm mee, de Riddershoeve in Attenhoven, het natuurpark De Beemden en de enige nog werkende watermolen in deze streek.

- *Afspraak : 9.30 uur op de parking van het Dorpsplein van Velm.*
- *Inschrijven bij Marc M 0494 12 86 81 of marc.castelyns@scarlet.be*

Zondag 14 april 2019: luswandeling Loker – Westouter (21,3 km, knooppuntenwandeling, deels GR)

Het Vlaamse Heuvelland met zijn stevige hellingen, prachtige holle wegen, snippers bos en weidse vergezichten. Maar ook met monumenten en littekens die herinneren aan de Eerste Wereldoorlog. Met een beetje geluk stuiten we op bloeiende boshyacinten in het Hellegatbos.

- *Afspraak : 9.30 uur aan de kerk van Loker, Dikkebusstraat 162.*
- *Inschrijven bij Werner M 0494 75 84 87 of werner.stuer@scarlet.be*

Zondag 12 mei 2019: luswandeling Maredsous – vallei van de Molignée (23,1 km, deels GR 129)

De Condroz blijft ons bekoren: de valleien van de Molignée en de Flavion rijgen een snoer van landschappelijke en historische parels aaneen zoals de abdij van Maredsous, de ruïnes van Montaigne en de dorpjes Falaën en Haut-le-Wastia.

- *Afspraak : 9.30 uur op de parking van de abdij van Maredsous, Rue de Maredsous, 5537 Anhée.*
- *Inschrijven bij Freddy M 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be*

Zondag 9 juni 2019: luswandeling Steenvoorde - Cassel (22,8 km, deels GRP des Flandres en GR128 + Knp)

In de Westhoek steken we de grens over en gaan we op stap naar het charmante stadje Cassel (Kassel) en de hoogste heuvel van

Frans-Vlaanderen: de Casselberg! Van op de top, 176 m hoog, zou je 5 rijken kunnen zien: Frankrijk, België, Nederland, Groot-Brittannië...en het hemelrijk!

- *Afspraak : 9.30 uur aan de kerk van Steenvoorde (FR), Place Saint-Pierre 37*
- *Inschrijven bij Werner M 0494 75 84 87 of werner.stuer@scarlet.be*

Zondag 15 september 2019: luswandeling 'entre-Sambre-et-Meuse' (22,9 km, deels GR 129 en GR125)

Vanaf Hanzinelle wandelen we in een golvend landschap met een mozaïek van bossen en kleine valleien, tussen dorpjes die amper een naam hebben. Eén brok natuur, bekend om zijn militaire marsen!

- *Afspraak: 9.30 uur op de Place de Hanzinelle (nabij de kerk) aan de Rue des Commerçants, 5621 Hanzinelle*
- *Inschrijven bij Freddy M 0475 92 34 84 of freddy.moorthamer@skynet.be*

Bijdrage voor alle dagtochten, 2 euro per persoon of 4 euro per gezin.

BRIEF VAN SIMON

Beveren, oranje, januari 2019

Beste,

Bij het opprommelen van het kerstmateriaal viel mijn oog op een klein agendaatje uit mijn kindertijd. Daarin had ik elke dag de buitentemperatuur genoteerd. Het hovenier zijn zat me blijkbaar toen al in het bloed, want wat doet een tuinier bij het ontwaken? Kijken hoeveel graden het buiten is en bij uitbreiding welk weer het is, want dat zal bepalen wat er die dag te doen staat op Hof ter Saksen. Die dwang om vast te leggen heeft zich uitgebreid tot dagboeken. Niet over de diepste zielenroerselen, maar over natuurwaarnemingen; een zelfgemaakte natuurkalender zo je wil.

Is dat belangrijk? Simpele waarnemingen van een klein ukje? En of. Woorden wekken, voorbeelden strekken. Laat ik het eerste deel van dit spreekwoord gestand doen in de hoop dat de lezer het tweede deel waar maakt. Kijken we eens naar de grote Alexander von Humboldt. In 2019 zou hij 250 jaar geworden zijn. Niemand sterft zolang mensen gedenken. En zie: doordat hij in 1802 planteninventarisaties maakte in de Andes kunnen we nu hierin het bewijs voor de klimaatopwarming vinden! Von Humboldt noteerde in 1802 bij de beklimming van de Chimborazo in Ecuador op welke hoogte de planten groeiden. Een team van de Spaans-Deense wetenschapster Naia Morueta-Holme deed het hem 200 jaar later na. Zij stelde vast dat door de opwarming van de aarde de lente almaar vroeger begint. Maar dat niet alleen. Planten slagen er in steeds hoger te gaan groeien. De

bovengrens van de plantengroei is 500 m naar boven opgeschoven op die berg.

De eer die von Humboldt hier toekomt is nog niet genoeg, want hij zag reeds ecologische samenhangen en waarschuwde de toekomstige generaties voor onvoorziene effecten. Voorwaar profetische woorden. Waar hij concreet op doelde was de verwoestende invloed van de aanleg van koloniale plantages bij het Valenciameer in Venezuela. Door ontbossing werd het land onvruchtbaar, het waterniveau in het meer daalde en stortregens spoelden de grond van de berghellingen weg. Geen regenwoud, geen verdamping van water, geen afkoelend effect op het klimaat. Hij stelde als eerste vast dat de mens het klimaat veranderde, met alle nefaste gevolgen van dien. Uit Humboldts dagboeken en brieven komt een beeld naar voor van een visionair die zijn tijd ver vooruit was. En dit door zijn voorliefde voor meten en observeren gekoppeld aan een gevoel van liefde voor de natuur.

Die liefde voor de natuur vinden we zeker ook terug bij iemand als Henry D. Thoreau. In 1844 kocht diens vriend Emerson bossen op aan de oevers van Walden Pond bij Concord nabij Boston Massachusetts om ze te beschermen tegen houtkap! Het volgende jaar mocht Thoreau aan dat meer een hut bouwen. Daar zou hij twee jaar doorbrengen om in alle eenvoud te leven en de natuurverschijnselen in zijn dagboeken vast te leggen. Hoe aangenaam kan het zijn hem te lezen: (uit Walden, or Life in the woods, 1854)

De eerste mus van de lente! Het jaar dat begint met jeugdiger hoop dan ooit! Het zwakke zilveren

gekwinkeleer van de blauwe lijster, de zanglijster en de koperwiek is te horen over de deels nog kale, vochtige velden, alsof de laatste vlokken van de winter tinkelden toen ze vielen! ... De beken zingen liederen, solo en meerstemming voor de lente. De moerashavik, die laag over de weide scheert, zoekt al naar het eerste glibberige leven dat ontwaakt. Het geluid van smeltende en zakkende sneeuw is te horen in alle dalen van het bos, en het ijs lost snel op in de meren. Het gras vlamt op de hellingen als een lentevuur – alsof de aarde van binnenuit hitte zendt om de terugkerende zon te begroeten, niet geel maar groen is de kleur van de vlam – als symbool van eeuwige jeugd stroomt de grasspriet als een lang groen lint vanuit de zode de zomer in, weliswaar belemmerd door de vorst, maar dadelijk weer oprijzend en zijn speer van hooi van het vorig jaar omhoogstekend uit het nieuwe leven beneden.

Andere inspirerende boeken zijn: *The country diary of an Edwardian Lady*, *Nature notes for 1906*, van Edith Holden. Verdrong in een zijtak van de Theems bij Kew Gardens toen ze probeerde te reiken naar een tak van een paardenkastanje! Kan het nog dramatischer...

Nature Diary van Janet Marsh, 1979. Natuurwaarnemingen in de omgeving van de rivier Itchen nabij Cheriton, Hampshire, England.

Bright Wings of Summer, David G. Measures, 1976. Een heerlijke kijk op vlinders.

A Countrywoman's Journal 1927-1928, Margaret Shaw. Een idyllische kijk op de Engelse countryside voor die vernield werd door graasland en gewasbesproeiing.

Alle boeken nog verkrijgbaar in herdruk of tweedehands. Ideaal voor de pakjestijd!

Je zal denken: waarom moeten we telkens in al die dagboeken opnieuw kijken naar hetgeen we al gezien hebben? Doe eens de proef: fotografeer je tuin vier keer per jaar, of als je wil elke maand, vanaf dezelfde plaats, zelfde uur. Je zal verbaasd staan over wat je nog niet gezien had. Doe dat jaar na jaar en je zal de klimaatopwarming zien gebeuren voor je ogen! (zie ook: www.growapp.today). Het telkens opnieuw zien – in het Latijn re-spicere – ligt aan de etymologische basis van ons woord respect. En respect voedt ons streven naar bescherming en behoud van de natuur. Een vrome beschouwing om de natuur van 2019 in te gaan met ons notaboekje in de hand. Onze kleinkinderen zullen het met vertedering en inspiratie lezen!

Lieve groeten,

Simon